

NÂNG CAO “SỨC ĐỀ KHÁNG” CỦA CÁN BỘ, ĐẢNG VIÊN ĐỂ BẢO VỆ ĐẢNG VÀ CHẾ ĐỘ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA TRONG TÌNH HÌNH MỚI

LÊ THỊ HÀ^(*)

Ngày nhận bài: 09/10/2024 Ngày thẩm định: 15/10/2024 Ngày duyệt đăng: 25/11/2024

Tóm tắt: Bảo vệ Đảng và chế độ xã hội chủ nghĩa là nhiệm vụ xuyên suốt của toàn Đảng và nhân dân, trong đó, cán bộ, đảng viên là lực lượng nòng cốt. Đó vừa là hoạt động giữ vững sự trong sạch, vững mạnh của Đảng từ bên trong, vừa là hoạt động chống lại sự chống phá của các thế lực thù địch từ bên ngoài. Nâng cao “sức đề kháng” của cán bộ, đảng viên trước âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch để bảo vệ Đảng, bảo vệ chế độ xã hội chủ nghĩa cần có những biện pháp mạnh mẽ, quyết liệt. Bài viết phân tích sự cần thiết và những giải pháp nâng cao “sức đề kháng” của cán bộ, đảng viên để bảo vệ Đảng và chế độ xã hội chủ nghĩa trong tình hình mới.

Từ khóa: bảo vệ Đảng; bảo vệ chế độ; cán bộ, đảng viên; “sức đề kháng”

1. Cán bộ, đảng viên là tế bào của Đảng, trực tiếp quyết định đến chất lượng, hiệu quả hoạt động của các tổ chức trong Đảng và hệ thống chính trị. Hồ Chí Minh đã chỉ rõ: “Đảng mạnh là do chi bộ tốt, chi bộ tốt là do các đảng viên đều tốt”⁽¹⁾. Chất lượng đội ngũ cán bộ, đảng viên tạo nên sự trong sạch, vững mạnh của Đảng, là lá chắn để chống lại âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch bảo vệ Đảng, bảo vệ chế độ xã hội chủ nghĩa. Do đó, nâng cao “sức đề kháng” cho cán bộ, đảng viên có đủ bản lĩnh chính trị, tinh thần trách nhiệm để vượt qua khó khăn, miễn nhiễm với các cám dỗ, kiên

định, vững vàng trước sự chống phá của các thế lực thù địch là việc làm vô cùng cần thiết, cấp bách, với trách nhiệm của Đảng, hệ thống chính trị và mỗi cán bộ, đảng viên.

“Sức đề kháng” của cán bộ, đảng viên là khả năng tự ngăn ngừa, phòng vệ, vượt qua cám dỗ, tác động tiêu cực của các nhân tố bên ngoài. Cán bộ, đảng viên thiếu “sức đề kháng” sẽ tạo cơ hội cho các luồng thông tin xấu, độc xâm nhập, tấn công và gây hại, làm suy giảm bản lĩnh chính trị, phẩm chất đạo đức, lối sống và rất dễ dẫn đến những hành động sai trái.

Hiện nay, tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong cán bộ, đảng

^(*) TS, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

viên có biểu hiện phức tạp. Một bộ phận cán bộ, đảng viên thiếu gương mẫu, thiếu tinh thần trách nhiệm, ích kỷ, thực dụng, cơ hội, vụ lợi, hám danh, hám quyền lực, tham nhũng, tiêu cực, quan liêu, xa dân, vô cảm trước những khó khăn, bức xúc của nhân dân. Tình trạng bè phái, cục bộ, mất đoàn kết, đấu tranh tự phê bình và phê bình yếu, ý chí phấn đấu giảm sút, vi phạm nguyên tắc, kỷ luật đảng, vi phạm pháp luật xảy ra ở các cấp, các ngành. Nguy hiểm nhất là cán bộ, đảng viên phai nhạt lý tưởng cách mạng, không kiên định con đường xã hội chủ nghĩa, mơ hồ, dao động, thiếu niềm tin; nói trái, làm trái quan điểm, đường lối của Đảng, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”. Hội nghị Trung ương 4 khóa XII đã chỉ rõ “Sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống dẫn tới “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” chỉ là một bước ngăn, thậm chí rất ngắn, nguy hiểm khôn lường, có thể dẫn tới tiếp tay hoặc cấu kết với các thế lực xấu, thù địch, phản bội lại lý tưởng và sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc”⁽²⁾.

Trong bối cảnh đó, các thế lực thù địch với âm mưu “diễn biến hòa bình” thời “hậu chiến tranh lạnh”, đã và đang sử dụng nhiều thủ đoạn ngày càng xảo quyệt, thâm độc, tinh vi, khó nhận diện để chống phá Đảng và chế độ xã hội chủ nghĩa. Chúng lợi dụng những tiêu cực trong cán bộ, đảng viên để chống phá, xuyên tạc, bôi nhọ, làm lung lay bản lĩnh của một bộ phận cán bộ, đảng viên.

2. Để phòng, chống, ngăn ngừa và “đặc trị các loại bệnh” trong Đảng và hệ thống chính trị, cần có những “biệt dược” giúp cho cán bộ, đảng viên tăng cường “sức đề kháng”. Hiện nay, để nâng cao “sức đề kháng” của cán bộ, đảng viên góp phần bảo vệ Đảng và chế độ xã hội chủ nghĩa, cần **thực hiện các giải pháp** sau:

Một là, tăng cường công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho mỗi cán bộ, đảng viên

Tăng cường công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho mỗi cán bộ, đảng viên để mỗi

người có “sức đề kháng”, có thể miễn nhiễm với các cám dỗ, các thông tin xấu, độc và sự chống phá của các thế lực thù địch là giải pháp tốt nhất, đồng thời là giải pháp cơ bản và lâu dài cần được ưu tiên hàng đầu với sự quyết tâm, kiên trì, bền bỉ của toàn Đảng, mỗi cán bộ, đảng viên. Các cấp ủy đảng, chính quyền từ Trung ương đến địa phương, nhất là người đứng đầu cần quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo trực tiếp, toàn diện công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho cán bộ, đảng viên, xây dựng kế hoạch, nội dung, chương trình phù hợp với từng đối tượng. Tổ chức thực hiện giáo dục chính trị thống nhất trong toàn hệ thống chính trị.

Các cấp ủy, tổ chức đảng cần tăng cường công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, trong đó, chú trọng khẳng định giá trị khoa học và cách mạng của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, cung cấp luận cứ khoa học để cán bộ, đảng viên nhận diện những âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch. Nâng cao chất lượng tổng kết thực tiễn, nghiên cứu lý luận, bổ sung và phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh trong điều kiện mới. Quy hoạch hệ thống các trường đào tạo, trung tâm nghiên cứu lý luận chính trị bảo đảm tập trung, thống nhất, trở thành những trung tâm mạnh về từng lĩnh vực lý luận chính trị. Phát huy vai trò của hệ thống các cơ quan báo chí, truyền thông trong công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho cán bộ, đảng viên. Đổi mới nội dung, hình thức, chương trình đào tạo, bồi dưỡng, cập nhật kiến thức về lý luận chính trị, thông tin thời sự cho cán bộ, đảng viên. Bên cạnh đó, coi trọng đấu tranh phê phán những quan điểm, nhận thức lệch lạc, sai trái, đấu tranh có hiệu quả với âm mưu, thủ đoạn chống phá, bôi nhọ của các thế lực thù địch trên lĩnh vực tư tưởng, lý luận. Người đứng đầu cấp ủy, chính quyền cần nêu gương về ý thức, thái độ học tập lý luận, xem đây là nhu cầu tự thân, công việc thường xuyên của mỗi cán bộ, đảng viên.

Hai là, xây dựng cơ chế để phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực

Tham nhũng, lãng phí là một trong những biểu hiện tập trung, tai hại nhất của suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống trong cán bộ, đảng viên, nhất là những cán bộ có chức, có quyền. Hầu hết các trường hợp tham nhũng đều là những cán bộ có trình độ cao, hiểu biết rộng nhưng thiếu khả năng tự vệ, không vượt qua cám dỗ. Họ thiếu tu dưỡng, rèn luyện, thực hành đạo đức..., dẫn đến bị mờ mắt trước những giá trị vật chất, tham ô, tham nhũng. Phòng, chống tham nhũng là “chống giặc nội xâm”, tức là chống những thói hư, tật xấu, tệ ăn bớt, ăn cắp, ăn chặn của công do người khác “biểu xén”, “cho, tặng”, “hối lộ”,... với động cơ không trong sáng. Do vậy, phòng, chống tham nhũng, tiêu cực là nhiệm vụ rất quan trọng, cần kíp nhưng rất khó khăn, phức tạp, đòi hỏi phải tiến hành một cách thận trọng, kiên quyết, kiên trì, bền bỉ, liên tục, ở tất cả các cấp, các ngành, các lĩnh vực. Để phòng, chống tham nhũng trong cán bộ, đảng viên, cần thực hiện đồng bộ các biện pháp về chính trị, tư tưởng, tổ chức, hành chính, kinh tế, hình sự; với những bước đi vững chắc, chủ động, tích cực và có trọng tâm, trọng điểm. Kết hợp chặt chẽ giữa “xây và chống”, tích cực phòng ngừa với chủ động phát hiện, xử lý kịp thời, đồng bộ, nghiêm minh các hành vi tham nhũng; trong đó, phòng ngừa là chính, cơ bản, lâu dài; phát hiện, xử lý là đột phá, quan trọng.

Có cơ chế, quy định về công khai, minh bạch, trách nhiệm giải trình trong hoạt động của cơ quan, tổ chức, đơn vị và các biện pháp bảo đảm để công dân thực hiện đầy đủ quyền tiếp cận thông tin theo quy định của pháp luật. Có cơ chế kiểm soát việc xây dựng chính sách, pháp luật về quản lý kinh tế - xã hội để hạn chế sự tác động tiêu cực của “lợi ích nhóm”, “sân sau”, “tư duy nhiệm kỳ”; ngăn chặn nguy cơ nảy sinh tham nhũng, tiêu cực ngay từ khi xây dựng chính sách,

luật pháp. Cùng với “nhốt” quyền lực vào trong “lồng” cơ chế, thể chế, công khai, minh bạch, trách nhiệm giải trình là điều kiện đầu tiên để kiểm soát quyền lực, bảo đảm quyền lực được vận hành đúng, không bị “tha hóa”. Đẩy mạnh cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng làm trong sạch Đảng và bộ máy nhà nước. Đây cũng chính là biện pháp hữu hiệu nhất để tạo “kháng thể” cho cán bộ, đảng viên trước cám dỗ, tham nhũng, tiêu cực. Quán triệt và thực hiện nghiêm cơ chế, chính sách kiểm soát quyền lực, nhất là quyền lực của người đứng đầu nhằm tạo ra “hàng rào” chặt chẽ để chống tham nhũng, tiêu cực. Gần đây, Đảng ta nhấn mạnh đến các giải pháp về kiểm soát quyền lực, hoàn thiện pháp luật, phát huy vai trò giám sát của nhân dân qua các phương tiện truyền thông, báo chí. Hàng loạt các quy định của Bộ Chính trị về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực trong các ngành, các lĩnh vực: Quy định số 114-QĐ/TW ngày 11/7/2023 về kiểm soát quyền lực, phòng, chống tham nhũng, tiêu cực trong công tác cán bộ, Quy định số 131-QĐ/TW ngày 27/10/2023 về kiểm soát quyền lực, phòng, chống tham nhũng, tiêu cực trong công tác kiểm tra, giám sát, thi hành kỷ luật đảng và trong hoạt động thanh tra, kiểm toán; Quy định số 132-QĐ/TW ngày 27/10/2023 về kiểm soát quyền lực, phòng, chống tham nhũng, tiêu cực trong hoạt động điều tra, truy tố, xét xử, thi hành án; Quy định số 178-QĐ/TW ngày 27/6/2024 về kiểm soát quyền lực, phòng, chống tham nhũng trong công tác xây dựng pháp luật; Quy định số 189-QĐ/TW ngày 08/10/2024 về kiểm soát quyền lực, phòng, chống tham nhũng, tiêu cực trong quản lý, sử dụng tài chính, tài sản công;... Các quy định này tạo cơ sở chính trị, pháp lý quan trọng để mỗi cán bộ, đảng viên soi chiếu, tự nhận diện những hành vi tham nhũng tiêu cực trong các ngành, các lĩnh vực để phòng, chống. Vì vậy, cần nghiêm túc quán triệt và thực hiện có hiệu quả trong các cấp, các ngành, các địa phương.

Ba là, xây dựng “tính liêm chính” và nâng cao tính tự giác tu dưỡng, rèn luyện cho cán bộ, đảng viên

Hiện nay, cơ chế thị trường và hội nhập quốc tế vừa mang đến thời cơ, vừa tạo ra khó khăn, thách thức đối với đất nước nói chung, cán bộ, đảng viên nói riêng. Mặt trái của kinh tế thị trường tác động rất lớn đến cán bộ, đảng viên. Một bộ phận đảng viên không giữ được “liêm chính”, chạy theo lợi ích vật chất, tha hóa quyền lực, tham nhũng, lãng phí, đi ngược lại với lợi ích của Tổ quốc và nhân dân. Vì vậy, trong giáo dục ý thức chính trị và đạo đức, lối sống cho cán bộ, đảng viên, cần tập trung xây dựng “tính liêm chính”, phải thực sự coi “liêm chính” là giá trị cốt lõi trong văn hóa chính trị của toàn Đảng và cả hệ thống chính trị. Điều này đòi hỏi phải tiến hành giáo dục một cách có hệ thống và khoa học về trách nhiệm, danh dự, lương tâm. Vì vậy, cần xem xét bổ sung vào các chương trình đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị cho cán bộ, đảng viên từ sơ cấp đến cao cấp môn học về đạo đức công vụ, nhằm trang bị nhận thức một cách cơ bản cho cán bộ, đảng viên về văn hóa chính trị, về sự liêm chính của người lãnh đạo, quản lý.

Hiện nay, trước sự chống phá của các thế lực thù địch và mặt trái của nền kinh tế thị trường, một số cán bộ, đảng viên mơ hồ về tính chất giai cấp, thiếu kiên định, vững vàng về lập trường tư tưởng chính trị, dẫn đến tình trạng hoang mang, dao động. Thậm chí họ trượt từ lập trường cộng sản - phấn đấu xây dựng xã hội xã hội chủ nghĩa bình đẳng, tự do, dân chủ cho tất cả mọi người sang lập trường tư sản - coi sở hữu tư nhân là quyền tự nhiên, tuyệt đối, vĩnh viễn chỉ thuộc về một nhóm nhỏ người trong xã hội. Cuộc đấu tranh tư tưởng chính trị trong mỗi cán bộ, đảng viên nhằm giữ vững và bảo vệ lập trường chính trị của người đảng viên phấn đấu cho chủ nghĩa xã hội phải diễn ra quyết liệt và thường xuyên. *Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội* (bổ sung,

phát triển năm 2011) đã khẳng định sở hữu tư nhân về tư liệu sản xuất trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội là cần thiết và tất yếu để phát triển lực lượng sản xuất xã hội. Đảng viên có quyền sở hữu và tham gia phát triển các doanh nghiệp tư nhân, song hoạt động kinh doanh phải gương mẫu tuân theo pháp luật; điều này không mâu thuẫn với lý tưởng của Đảng mà người đảng viên đang phấn đấu thực hiện. Vì vậy, mỗi cán bộ, đảng viên phải giữ vững bản chất, không được mơ hồ, lung lay, dao động.

Mỗi cán bộ, đảng viên phải không ngừng rèn luyện, tu dưỡng và thực hành đạo đức, giữ gìn và phát huy truyền thống văn hóa dân tộc, giữ vững bản lĩnh, sống có đạo lý, biết phân biệt phải - trái, đúng - sai, tốt - xấu, thiện - ác... Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nhiều lần nhắc nhở, trong mọi công việc của đất nước “phải trọng nhân tài”⁽³⁾, tuy nhiên, nếu người có tài mà không có đức thì là người vô dụng, cho nên đức phải là cái gốc “Cũng như sông thì có nguồn mới có nước, không có nguồn thì sông cạn. Cây phải có gốc, không có gốc thì cây héo. Người cách mạng phải có đạo đức, không có đạo đức thì dù tài giỏi mấy cũng không lãnh đạo được nhân dân”⁽⁴⁾. Vì vậy, mỗi cán bộ, đảng viên phải thường xuyên tu dưỡng, rèn luyện và thực hành chuẩn mực đạo đức cách mạng trên cơ sở các quy định của Đảng, pháp luật của Nhà nước, nhất là Quy định số 144-QĐ/TW ngày 09/5/2024 của Bộ Chính trị về *chuẩn mực đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên trong giai đoạn mới*.

Bốn là, thực hiện nghiêm nguyên tắc tự phê bình và phê bình trong các tổ chức của hệ thống chính trị

Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: “Một Đảng mà giấu giếm khuyết điểm của mình là một Đảng hỏng. Một Đảng có gan thừa nhận khuyết điểm của mình, vạch rõ những cái đó, vì đâu mà có khuyết điểm đó, xét rõ hoàn cảnh sinh ra khuyết điểm đó, rồi tìm kiếm mọi cách để sửa chữa khuyết điểm đó. Như thế là một Đảng tiến bộ, mạnh dạn,

chắc chắn, chân chính”⁽⁵⁾. Nâng cao “sức đề kháng” cho cán bộ, đảng viên để bảo vệ Đảng trước sự chống phá của các thế lực thù địch đòi hỏi phải xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh từ bên trong. Đó chính là cuộc đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”. Đây là cuộc đấu tranh trong nội bộ tổ chức của những người cách mạng, không phải là giải quyết mâu thuẫn đối kháng, không có yếu tố “địch”, “ta” nên càng hết sức cam go, lâu dài. Trong mỗi tổ chức, cá nhân đều có mặt ưu và mặt khuyết, mặt tốt và mặt chưa tốt, đòi hỏi các chủ thể phải kiên trì đấu tranh để chuyển hóa mặt xấu thành mặt tốt, mặt tốt ít trở thành mặt tốt nhiều. Phải đấu tranh mạnh mẽ, quyết liệt với cái xấu xa, ti tiện trong mỗi người, mỗi tổ chức. Mỗi tổ chức và cá nhân phải kiên trì về thời gian, kiên định về ý chí để cái tốt nảy nở phát triển lấn át cái xấu, cái ác, cái sai, “lấy cái đẹp, dẹp cái xấu”. Đấu tranh trong nội bộ tổ chức, trong chính mỗi con người bằng con đường tự phê bình và phê bình để đẩy lùi lòng tham của con người - khởi nguồn của suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”. Đây là hoạt động nội bộ của Đảng, cần kết hợp với các biện pháp về tư tưởng, tổ chức, kiểm tra, giám sát, kỷ luật của Đảng, của tổ chức, nhưng tự phê bình và phê bình phải luôn là biện pháp đột phá, hữu hiệu làm chuyển biến nhận thức và hành động trong mỗi tổ chức và cá nhân. Thông qua đó, giáo dục, rèn luyện cán bộ, đảng viên góp phần nâng cao “sức đề kháng” trước các yếu tố tiêu cực. Thực hiện nghiêm các quy định của Đảng về công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, nhất là Kết luận số 21-KL/TW ngày 25/10/2021 Hội nghị lần thứ tư của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về *đẩy mạnh xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị; kiên quyết ngăn chặn, đẩy lùi, xử lý nghiêm cán bộ, đảng viên suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo*

đức, lối sống, biểu hiện “tự diễn biến, tự chuyển hóa” với các nhóm giải pháp từ bên trong và bên ngoài, vừa cấp bách, vừa lâu dài để xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh, đội ngũ cán bộ, đảng viên tiên phong, gương mẫu, đi đầu bảo vệ Đảng và chế độ xã hội chủ nghĩa.

Tóm lại, nâng cao “sức đề kháng” cho cán bộ, đảng viên để bảo vệ Đảng và chế độ xã hội chủ nghĩa Việt Nam trong tình hình mới là trách nhiệm của cả hệ thống chính trị, trong đó, trực tiếp là các cấp ủy, chính quyền và mỗi cán bộ, đảng viên. Đây là nhiệm vụ quan trọng cần thực hiện những giải pháp trọng tâm, vừa trước mắt, vừa lâu dài để phòng, chống, ngăn ngừa và “đặc trị các loại bệnh tật” xâm nhập vào trong cơ thể của Đảng và hệ thống chính trị, giúp cho cán bộ, đảng viên tăng cường “sức đề kháng”, không bị tha hóa, biến chất về tư tưởng chính trị, phẩm chất đạo đức, tư cách, lối sống, góp phần ngăn ngừa và khắc phục một cách mạnh mẽ hơn và quyết liệt hơn những biểu hiện suy thoái, tiêu cực. Giữ vững kỷ luật, kỷ cương của Đảng, cán bộ, đảng viên chủ động nhận diện và kiên quyết đấu tranh, không để bị chi phối bởi các âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch để bảo vệ Đảng, bảo vệ chế độ xã hội chủ nghĩa Việt Nam trong tình hình mới □

⁽¹⁾ Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, t.15, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, tr.113

⁽²⁾ *Tài liệu học tập các văn kiện hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương Đảng, khóa XII*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2016, tr.16

⁽³⁾, ⁽⁴⁾ và ⁽⁵⁾ Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, t.5, Sdd, tr.313, 292 và 301